

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ
NEW BULGARIAN UNIVERSITY

Социалният свят, в който съществува здравната и медицинска информация и нейните производни

**Workshop „Съвременни тенденции в развитието на телемедицината“
и дидактически експеримент – 27 юли 2011 г, НБУ**

Проф.д-р Живка Винарова, д.м.н.
Гл.ас.д-р Полина Михова

Социални роли на информацията като стратегически ресурс и актив

- Произход на информацията - изходни данни - факти - метаданни - информация ; тя като произведение и като продукт. Информационните ресурси в здравеопазването са универсална база за управленски въздействия и взаимодействия . Потребителската ѝ цена като стока е по-висока от пазарната
- Постинформационни продукти с интелектуален, когнитивен характер - доказателства, знание, култура, интуиция, квалификация, мъдрост - *електронната здравна информация и хората на знанието*

Социални роли на информацията като стратегически ресурс и актив

Постинформационни продукти за възвратни реакции върху източника – видове инициативи и приложения - мениджърът като система за обработка на информация (жизнен цикъл на Информационните системи); здравна политика – *електронната здравна информация и хората на управлението и планирането*

А) Информационен мениджмънт – мениджмънт базиран на информация - технологизация

Б) Мениджмънт на информацията – организационни, културни и стратегически фактори; не е материал за технологизация

Кои участници в тази социална среда са обект на нашия интерес ?

- **ВСИЧКИ ОБУЧАЕМИ**, независимо дали са в академични образователни програми или по друг повод – **ЕКСПЕРТИ** – медицински, мениджъри, здравни осигурители; **СТУДЕНТИ**; **СПЕЦИАЛИЗАНТИ**; самообучаващи се по лични схеми и от различни дестинации
- **ПРЕПОДАВАТЕЛЯТ ON-LINE** – **КАКВИ ВЪЗМОЖНОСТИ ИМА ЗА НЕГО, КОГА Е ГОТОВ ЗА ДИСТНАЦИОНАЛИЗИРАНО ПРЕПОДАВАНЕ**

Преподавателят on-line – стратегии и технологии на избора

- **on-line learning**- напътствия посредством печатни или електронни медии към човек, който се обучава на различно място и време. Електронни средства : аудио и видео материали, електронна поща, разговори в мрежи, телеконференция
- **distance learning** – формати на лична или сигнална връзка : документи в електронен вид; различни формати снимки и изображения; запис на електрически сигнали; мултимедийна информация ; видеоформати; аудиоформати; информация в режим видеоконференция
- **дистанциализирано обучение** – смесени форми и с физическо преподаване .

Експертът в различните му роли

- А. Труд – усилие, умствено или физическо напрежение за извършване, постигане на нещо / цел.
- Б. Професия – вид трудова човешка дейност/занятие, изискващи специална подготовка и определени практически умения. Тя е източник на препитание.
- В. Професионален труд – базиран на специализирана подготовка, която предполага не само създаване и поддържане на квалификация, но и нейното развитие през целия живот.
- Г. Образование – знания + умения = квалификация

Нашият експеримент – какво предлагаме на обучаемите

А) разпределено, асинхронно обучение (Distributed Education)

- Собствено темпо, време и място (видеозаписи, Уеб-базирано обучение, компютърно-базирано обучение). Може да включва аспекти от всички други категории дистанционно обучение.

Б) класическо физическо обучение – планирани, регулярни срещи

- Условието – 4 лекции, които са официално публикувани в различни електронни версии и всеобщо достъпни – CD, DVD, Moodle, специална електронна поща, сайта, електронния актив на НБУ

1. Теоретични и практически аспекти на информационния мениджмънт - специализирано в медицината

2. Професията медицински информатик

3. Стандартни правила при писане на дипломни и докторски тези

4. Стандарти за композиция на научни трудове.

Видове грамотност	Умения
(1) Традиционна грамотност	<p>Способност да се чете текст на майчин език на класически носител</p> <p>Разбиране на публични печатни материали от ежедневието</p> <p>Способност да се извършват основни математически функции, като изваждане, деление и умножение с малки цели числа</p> <p>Затруднено четене на карти и/или разбиране на графики</p>
(2) Медийна грамотност	<p>Информираност по отношение на медиите - ползване на ниво приемащ чуждо мнение потребител</p> <p>Трудности при извеждане ясно и имплицитно смисъла от медийно съобщение и вземане мотивирано лично отношение</p> <p>Трудности при намиране на генерален смисъл, в контекста на момента и в перспектива, произтичащ от медийни съобщения</p>
(3) Аналитична грамотност	<p>Аналитичната грамотност е генерични умения, които могат да бъдат приложени за всички информационни източници и процеси. Основните методи анализ и синтез са способности да се разделя, изучава, описва и обединява сложно съставното. Това са задължителни умения, които се изискват за произвеждане на експертна информация, за да се превърне наблюдателят-експерт в автор или съавтор</p>

(4) Информационна грамотност	<p>Способност да се отчете ролята на информацията в една система – жива и социалнотехническа– това са човекът (здрав и болен) и Медицинската (Здравна) Информационна система. Инициативност за проследяване връзките между информация от различни източници и способност за нейно интерпретиране с лично произведената.</p> <p>Информацията е най-скъпата стока, когато е специализирана и експертна – поддържане нейното място на борсата за медицински и здравни данни и всички производни</p>
(5) Контекст - специфична грамотност	<p>умения по конкретни въпроси в контекста на тяхното възникване. Те изискват повече специализирано обучение в теренна среда</p>
(6) Компютърна грамотност	<p>Ползвател на компютърни технологии на нива: user, end user, professional user . Работа в реална среда с интерфейса на</p>
(7) Научна Грамотност	<p>Разбиране кумулативния ефект от научните знания. Ползване на научни термини и постижения и оценка ролята им във всекидневния живот</p>

Здравна грамотност

Самостоятелно прилагане на здравни препоръки и инструкции от средства за масови комуникации, от експерт и от рецепта . Търсене на здравна информация в достъпни източници и нейната предварителна (и консултирана) оценка за лично приложение

Самочувствие на персонален мениджър на собственото здраве.

Участие в диалози с експерти при вземане на решения за въздействия с цел подобряване или възстановяване на личното здраве. Стриктно спазване на ежедневните здравни културни практики (хранене, движение, телесността като ценност, качество на живота чрез здравеносни програми и личен проект за профилактиране на наследени и/или придобити болести).

Образованието и трудът на медицинския информатик

- 1)Знания – специализирани и професионална култура
- 2)Умения – практически сръчности
- 3)Квалификация – като сбор от първите две

<i>Медицинска информация</i>	<i>Медицинско знание</i>	<i>Медицинска култура</i>
<p>Плод на взаимодействие между източник / възприемател и на труд- основното ѝ свойство е да предизвиква адаптация – и така да поддържа качеството на ответните реакции – и на тялото, (здрово и болно) и мениджмънта на лекаря</p>	<p>Етап от трансформацията на произведената и (или) придобита информация. Проверен от практиката резултат от процеса на познание, фиксиран в културата като представи, понятия, съждения и теории.</p>	<p>Чрез обучението тя е начинът, и технологията за познавателна дейност, мястото, където знанието и породилата го информация битуват. Тя е резултат и качество на труда и общуването (здравни обичаи, норми, традиции, ценности, нагласи, практики, съзнание)</p>
<p><i>Е израз на субективно отношение. Тя е репродуктивна, всеки нов цикъл е надграждане, развитие или забрава.</i></p>	<p><i>Е обективно доказано – научен продукт. То е продуктивно-ражда се от човешка практика + обучение</i></p>	<p><i>Е субективен процес и продукт. Тя е репродуктивна, зависи от „допускащите” възможности на човека и обществото</i></p>
<p>За нейното производство има значение предишното знание + общественото мнение</p>	<p>Обхваща само съдържателно значимите данни – плод на функционални и оценъчни анализи, които са доказани в практиката</p>	<p>Типа социо-културен живот се определя от знанието, което е оперативна част от съзнанието</p>

Професия медицински информатик

Посветена на научната специалност медицинска информатика – работа с информация от и за медицината и здравеопазването

А.Типологична характеристика на информацията като произведение и продукт – от къде се произвежда; как се придобива чужда готова; права като производител, собственик

Б.Къде и как възникват и се записват данните, които ще станат информация

В.Къде са медицинските информационни гнезда

Г.Диалози към потребители и версии за регламентиране на информационните носители

Д.Развитие на постинформационните продукти

Е.Структуриране на Бази данни и Бази знание

Ж.Уникалният изследователски метод - моделиране

Самообучение и Long Live Education

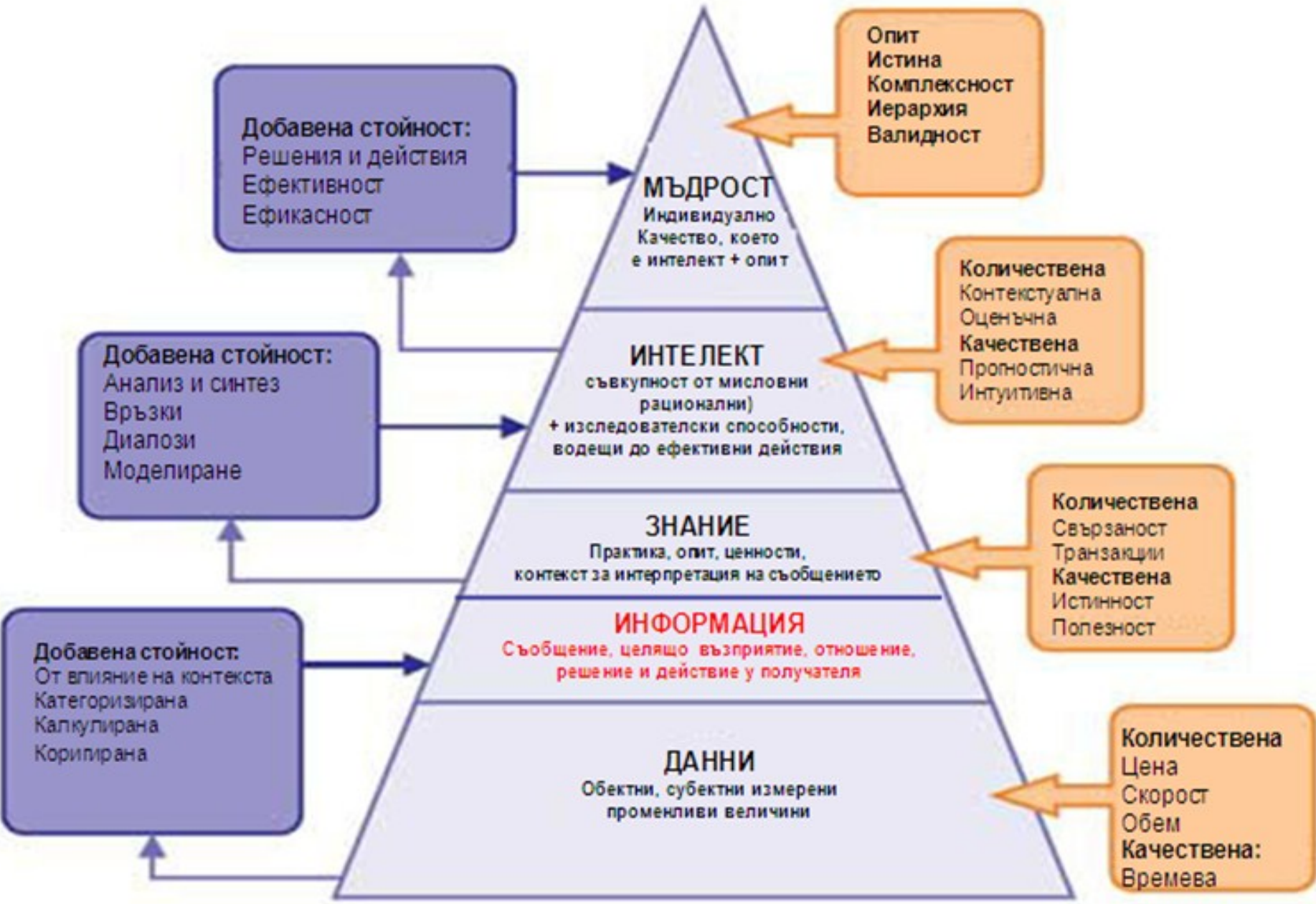
- Книги, курсове, семинари, разработване на лично портфолио, наблюдения и обучение по звена – асистирание в екипи, участие в проекти и при внедряване на продукти, курсови, дипломни и дисертационни работи, супервизия с преподаватели, специализации в чужбина и у нас под различни форми и време.
- Академични курсове и друго планирано системно обучение преквалификация.

Уникалност на професията

- А) интердисциплинарност – съвместяване с различен тип експерти
 - лекар / експерт по здравни грижи
 - технократи (софтуерист, хардуерист) инженер, математик
 - здравен мениджър
 - осигурители, икономисти, рекламисти,
- Б) медиаторски функции
- В) изключителна терминологична квалификация

СТОЙНОСТИ

ХАРАКТЕРИСТИКА

СОЦИАЛНА СРЕДА + МЕДИЦИНСКО ЗНАНИЕ

